

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS
2005 m. birželio 30 d. *

Byloje C-537/03

dėl *Korkein oikeus* (Suomija) 2003 m. gruodžio 19 d. Sprendimu pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo, kurį Teisingumo Teismas gavo 2003 m. gruodžio 22 d., priimti prejudicinį sprendimą byloje

Katja Candolin,

Jari-Antero Viljaniemi,

Veli-Matti Paananen

prieš

Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola,

* Proceso kalba: suomių.

Jarno Ruokoranta,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teisėjai K. Lenaerts, J. N. Cunha Rodrigues (pranešėjas), E. Juhász ir M. Ilešič,

generalinis advokatas L. A. Geelhoed,
posėdžio sekretorius H. von Holstein, kanclerio pavaduotojas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. sausio 19 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs rašytines pastabas, pateiktas:

— V.-M. Paananen, atstovaujamo *asianajaja* M. Hunnako,

- Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola, atstovaujamos M. Mäkelä,

- Suomijos vyriausybės, atstovaujamos T. Pynnä,

- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma,

- Austrijos vyriausybės, atstovaujamos E. Riedl,

- Švedijos vyriausybės, atstovaujamos K. Norman,

- Norvegijos vyriausybės, atstovaujamos I. Djupvik, padedamos advokatės T. Nordby,

- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos E. Traversa ir M. Huttunen,

susipažinęs su 2005 m. kovo 10 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymu dėl prejudicinio sprendimo prašoma išaiškinti 1983 m. gruodžio 30 d. Antrąją Tarybos direktyvą 84/5/EEB dėl valstybių narių teisės aktų, susijusių su motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, suderinimo (OL L 8, 1984, p. 17, toliau – Antroji direktyva) ir 1990 m. gegužės 14 d. Trečiąją Tarybos direktyvą 90/232/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, suderinimo (OL L 129, p. 33, toliau – Trečioji direktyva).

- 2 Šis prašymas buvo pateiktas sprendžiant K. Candolin, J.-A. Viljaniemi ir V.-M. Paananen ginčą su draudimo kompanija *Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola* (toliau – *Pohjola*) ir J. Ruokoranta dėl eismo įvykio metu jiems padarytos žalos atlyginimo.

Teisės aktai

Bendrijos teisės aktai

- 3 1972 m. balandžio 24 d. Tarybos direktyvos 72/166/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo įgyvendinimu, suderinimo (OL L 103, p. 1, toliau – pirmoji direktyva) 3 straipsnio 1 dalis nustato:

„Kiekviena valstybė narė <...> imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad transporto priemonių, kurių įprastinė buvimo vieta yra jos teritorijoje, valdytojų civilinė atsakomybė būtų apdrausta. Apdraustosios atsakomybės apimtis, draudimo nuostatos ir sąlygos yra nustatomos remiantis šiomis priemonėmis.“

- 4 Antrosios direktyvos septintoje ir devintoje konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„kadangi nukentėjusiųjų asmenų interesų labai tam tikras išimtis numatantys straipsniai turėtų būti taikomi tikrai draudiko ir už įvykį atsakingo asmens santykiams; <...>

<...>

kadangi draudėjo, vairuotojo ar kito kurio atsakingo asmens šeimos nariams turi būti suteikta apsauga, lygiavertė tretiesiems asmenims suteikiamai apsaugai, jų asmeniui padarytos žalos atveju.“

5 Antrosios direktyvos 2 straipsnio 1 dalis numato:

„Kiekviena valstybė narė imasi visų priemonių, būtinų užtikrinti, kad visos teisės aktų nuostatos ar bet kokios sutarties sąlygos, įtrauktos į draudimo polisą, išduotą pagal Direktyvos 72/166/EEB 3 straipsnio 1 dalies reikalavimus, pagal kurias draudiminė apsauga nesuteikiama transporto priemonėms, kuriomis naudojasi arba jas vairuoja:

— asmenys, kurie nėra tiesiogiai ar netiesiogiai tam įgalioti,

arba

— asmenys, neturintys vairuotojo pažymėjimo, suteikiančio teisę vairuoti atitinkamą transporto priemonę,

arba

— asmenys, kurie nesilaiko teisės aktuose numatytų techninių reikalavimų dėl atitinkamos transporto priemonės būklės ar saugos reikalavimų,

taikant Direktyvos 72/166/EEB 3 straipsnio 1 dalį, yra laikomos niekinėmis įvykio metu nukentėjusių trečiųjų šalių reikalavimų atlyginti žalą atžvilgiu.

Tačiau pirmojoje pastraipoje nurodytos nuostatos ar sąlygos gali būti taikomos tokių asmenų atžvilgiu, kurie savo noru naudojami žala arba nuostolį padariusia transporto priemone, jeigu draudikas gali įrodyti juos žinojus, jog ta transporto priemonė buvo pavogta.

<...>“

6 Trečiosios direktyvos 1 straipsnis nustato:

„Nepažeidžiant Direktyvos 84/5/EEB 2 straipsnio 1 dalies antrosios pastraipos nuostatų, Direktyvos 72/166/EEB 3 straipsnio 1 dalyje minimas draudimas apima atsakomybę dėl visiems keleiviams, išskyrus vairuotoją, padarytos žalos dėl transporto priemonės naudojimo.

<...>“

Nacionalinės teisės aktai

- 7 Pagrindinėje byloje nagrinėjamų aplinkybių atsiradimo metu 1959 m. birželio 26 d. Automobilių draudimo įstatymo (*Liikennevakuutuslaki (279/1959)*) su pakeitimais, padarytais Įstatymu 656/1994, 7 straipsnio 1 ir 3 dalys nustatė:

„1. Jeigu nukentėjusysis eismo įvykio metu pats prie jo prisidėjo, jam gali būti atsisakyta atlyginti bet kokią žalą, išskyrus jo patirtą žalą asmeniui, arba žalos atlyginimas gali būti sumažintas, atsižvelgiant į jo kaltę, transporto priemonės vairavimo būdą ir kitas aplinkybes, turėjusias įtakos žalai atsirasti. Jeigu asmuo sąmoningai arba dėl didelio neatsargumo pats padarė žalą savo asmeniui, ši žala bus atlyginta tik tiek, kiek jos atsiradimą lėmė kitos aplinkybės.

<...>

3. Jeigu asmuo pats padarė žalą savo asmeniui vairuodamas transporto priemonę, ir vairuojant ar vėliau alkoholio kiekis jo kraujyje buvo ne mažesnis nei 1,2 promilės arba jo iškvėptame ore – ne mažesnis nei 0,6 miligramo, arba jis sukėlė žalą vairuodamas transporto priemonę veikiamas alkoholio arba (ir) kitų svaiginančių medžiagų, dėl kurių jo gebėjimas veikti be klaidų buvo labai susilpnėjęs, draudikas

neatlygina žalos, išskyrus atvejus, kai yra specialus pagrindas atlyginti žalą. Šios nuostatos, susijusios su vairuotojo teise į atlyginimą, taip pat taikomos keleiviui, kuris žalos atsiradimo metu buvo automobilyje ir kuris žinojo ar turėjo žinoti apie vairuotojo būklę.“

- 8 Po to, kai Europos Bendrijų Komisija 2002 m. kovo 20 d. Suomijos Respublikai išsiuntė pagrįstą nuomonę, Įstatymu 548/2002 buvo pakeistas to paties 7 straipsnio 3 dalies antras sakiny. Naujoji nuostata numato, kad:

„Žalos atlyginimas keleiviui, žalos atsiradimo metu buvusiam automobilyje, kurio vairuotojas atitiko šioje dalyje nurodytus požymius, gali būti protingai sumažintas, jei jis pats prisidėjo prie žalos atsiradimo.“

- 9 2003 m. vasario 1 d. įsigaliojus Įstatymui 1144/2002, Automobilių draudimo įstatymo 7 straipsnio 1 dalis nustato:

„Jei asmuo tyčia prisidėjo prie savo paties patirtos žalos asmeniui padarymo, ši žala bus atlyginta tik tiek, kiek jos atsiradimą lėmė kitos aplinkybės. Jeigu asmuo dėl

didelio neatsargumo prisidėjo prie savo paties patirtos žalos asmeniui padarymo, jam gali būti atsisakyta atlyginti žalą arba žalos atlyginimas gali būti sumažintas, jeigu tai yra teisinga atsižvelgiant į aplinkybes.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 10 1997 m. balandžio 21 d. K. Candolin motina T. Candolin, J.-A. Viljaniemi ir V.-M. Paananen važiavo pastarojo automobiliu, kurį vairavo J. Ruokoranta. Kelionės metu įvyko eismo įvykis, kurio metu T. Candolin žuvo, o kiti keleiviai buvo sunkiai sužeisti.
- 11 Prašyme dėl prejudicinio sprendimo nurodyta, kad vairuotojas ir visi keleiviai buvo neblaivūs.
- 12 *Porin käräjaoikeus* (Pori pirmosios instancijos teismas) skyrė J. Ruokoranta laisvės atėmimo bausmę ir priteisė žalos atlyginimą K. Candolin, J.-A. Viljaniemi ir V.-M. Paananen. Dėl draudimo įmonės *Pohjola* pareigos išmokėti žalos atlyginimą šis teismas, įvertinęs tai, kad keleiviai privalėjo pastebėti, jog vairuotojas yra neblaivus,

nusprendė, jog iš principo nė vienas iš jų pagal Automobilių draudimo įstatymo su pakeitimais, padarytais Įstatymu 656/1994, 7 straipsnio 3 dalį neturėjo teisės į žalos atlyginimą iš minėtos draudimo įmonės. Tačiau jeigu šios nuostatos prasme būtų „specialus pagrindas“ sumokėti žalos atlyginimą, tai *Pohjola* galėtų būti priversta jį sumokėti. Įvertinęs tai, kad V.-M. Paananen patyrė sunkius sužeidimus ir tai, kad J. Ruokoranta, atsižvelgiant į jo finansinę padėtį, galbūt nesugebės sumokėti žalos atlyginimo, *Porin käräjäoikeus* nusprendė, kad *Pohjola* turi atlyginti šią žalą. Be to, jis nusprendė, kad K. Candolin ir J.-A. Viljaniemi atveju negali būti remiamasi jokių „specialiu pagrindu“.

- 13 Buvo pateiktas apeliacinis skundas, ir *Turun hovioikeus* (Turku apeliacinis teismas) priėmė sprendimą, kad *Pohjola* neprivalo mokėti V.-M. Paananen žalos atlyginimo, kurį turėtų sumokėti J. Ruokoranta.

- 14 Tuomet K. Candolin, J.-A. Viljaniemi ir V.-M. Paananen apskundė *Turun hovioikeus* sprendimą *Korkein oikeus* (Aukščiausiasis teismas). Jie pateikė reikalavimą, kad žalos atlyginimą, vadovaujantis automobilių draudimu, jiems sumokėtų draudimo įmonė. *Pohjola* ginčija savo pareigą sumokėti žalos atlyginimą motyvuodama tuo, kad kai keleivis įlipa į transporto priemonę žinodamas, jog jis susiduria su didesne rizika patirti žalą nei įprastai, jis privalo atsakyti už savo veiksmų pasekmes.

- 15 Įvertindamas tai, kad nagrinėjamų aplinkybių atsiradimo metu galiojusių teisės aktų nuostatos turi būti aiškinamos pagal Bendrijos teisę, *Korkein oikeus* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

- „1. Ar Trečiosios direktyvos 1 straipsnis <...>, pagal kurį draudimas apima atsakomybę dėl visiems keleiviams, išskyrus vairuotoją, naudojant transporto priemonę padarytos žalos asmeniui, arba kitas teisės aktas ar Bendrijos teisės principas apriboja galimybę nacionalinėje teisėje atsižvelgti į keleivio prisidėjimą prie žalos jam padarymo, nagrinėjant jo teisę reikalauti žalos atlyginimo iš privalomojo motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo įmonės?
2. Ar teisės į eismo įvykio metu patirtos žalos atlyginimą iš privalomojo motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo įmonės atėmimas ar apribojimas, grindžiamas transporto priemonės keleivio elgesiu, išskyrus Antrosios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje numatytąjį atvejį <...>, nepažeidžia Bendrijos teisės? Ar taip būtų, jei, pavyzdžiui, asmuo įlipo į transporto priemonę, nors galėjo pastebėti, kad eismo įvykio ir žalos rizika buvo didesnė nei įprastai?
3. Ar Bendrijos teisė draudžia atsižvelgti į vairuotojo neblaivumą kaip į jo gebėjimui visiškai saugiai vairuoti automobilį turintį įtakos veiksnį?

4. Ar, kai transporto priemonės savininkas leidžia ją vairuoti neblaiviam asmeniui, Bendrijos teisė draudžia jo teisę į žalos asmeniui atlyginimą iš privalomojo civilinės atsakomybės draudimo įmonės vertinti griežčiau, nei kitų keleivių teisę į žalos atlyginimą?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 16 Šiais klausimais, kuriuos tikslinga nagrinėti kartu, prašymą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar nacionalinės teisės norma, leidžianti atsisakyti išmokėti ar sumažinti privalomojo civilinės atsakomybės draudimo įmonės mokėtiną žalos atlyginimą, tai grindžiant keleivio prisidėjimu prie jo patirtos žalos atsiradimo, nepažeidžia Antrosios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies antrosios pastraipos ir Trečiosios direktyvos 1 dalies ir ar atsakymas į šį klausimą skiriasi, jei keleivis yra transporto priemonės savininkas.

- 17 Pirmiausia reikėtų priminti, kad Pirmąja, Antrąja ir Trečiąja direktyvomis siekiama, pirma, užtikrinti laisvą ir transporto priemonių, kurių įprastinė buvimo vieta yra Bendrijos teritorijoje, ir jose esančių asmenų judėjimą, antra, garantuoti, kad nukentėjusieji šių transporto priemonių sukeltuose eismo įvykiuose būtų vertinami vienodai, neatsižvelgiant į konkrečią Bendrijos teritorijos vietą, kurioje įvyko eismo įvykis (1996 m. kovo 28 d. Sprendimo *Ruiz Bernáldez*, C-129/94, Rink. p. I-1829, 13 punktas).

- 18 Vadovaudamasis nukentėjusiųjų apsaugos tikslu, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Pirmosios direktyvos 3 straipsnio 1 dalis draudžia draudikui pasinaudoti teisės nuostatomis arba sutarties sąlygomis tam, kad galėtų atsisakyti atlyginti eismo įvykio, kurį sukėlė apdrausta transporto priemonė, žalą nukentėjusiems tretiesiems asmenims (minėto sprendimo *Ruiz Bernáldez* 20 punktas).
- 19 Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad Antrosios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje tik pakartojama, jog ši pareiga taikoma ir draudimo poliso nuostatomis ar sąlygoms, nustatančioms, kad draudimas negalioja tam tikrais transporto priemonių naudojimo ar vairavimo atvejais (kai transporto priemonę vairuoja neįgaliotas asmuo, vairuotojo žymėjimo neturintis asmuo arba asmuo, kuris nesilaiko teisės aktuose numatytų techninių reikalavimų dėl atitinkamos transporto priemonės būklės ar saugos reikalavimų) (minėto sprendimo *Ruiz Bernáldez* 21 punktas).
- 20 Nukrypstant nuo šios pareigos, minėto 2 straipsnio 1 dalies antrojoje pastraipoje nustatoma, kad draudikas gali nemokėti žalos atlyginimo tam tikriems nukentėjusiems, atsižvelgiant į tai, kad jie patys sukūrė tokią situaciją (asmenys, įsėdę į transporto priemonę žinodami, kad ji buvo pavogta) (minėto sprendimo *Ruiz Bernáldez* 21 punktas).
- 21 Visais atvejais nuostata, nukrypstanti nuo Antrosios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies antrojoje pastraipoje numatytos bendrosios taisyklės, turi būti aiškinama siaurai.

- 22 Kaip teisingai pabrėžė generalinis advokatas savo išvados 42 punkte, bet koks kitas aiškinimas suteiktų galimybę valstybėms narėms apriboti žalos atlyginimą eismo įvykyje nukentėjusiems tretiesiems asmenims, o būtent tokios situacijos minėtomis direktyvomis ir buvo siekiama išvengti.
- 23 Iš to išplaukia, kad Antrosios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies antroji pastraipa turi būti aiškinama taip, jog teisės nuostata ar draudimo polise esančia sutarties sąlyga, numatančia, kad draudimas negalioja tam tikrais transporto priemonių naudojimo ar vairavimo atvejais, galima remtis prieš eismo įvykyje nukentėjusius trečiuosius asmenis, tik jei draudikas gali įrodyti, jog asmenys savanoriškai įsėdo į padariusį žalą automobilį, žinodami, kad jis pavogtas.
- 24 Dėl teisės į žalos atlyginimą, mokėtiną privalomojo civilinės atsakomybės draudimo įmonės, atėmimo arba apribojimo motyvuojant tuo, kad eismo įvykyje nukentėjęs keleivis prisidėjo prie žalos atsiradimo, iš Pirmosios, Antrosios ir Trečiosios direktyvų tikslo ir iš jų teksto išplaukia, kad jomis nesiekama suderinti civilinės atsakomybės režimų valstybėse narėse ir kad dabar galiojančioje Bendrijos teisėje valstybėms narėms palikta laisvė nustatyti transporto priemonių eismo įvykiams taikomą civilinės atsakomybės režimą (2000 m. rugsėjo 14 d. Sprendimas *Mendes Ferreira ir Delgado Correia Ferreira*, C-348/98, Rink. p. I-6711, 23 ir 29 punktai).
- 25 Šiuo klausimu *Pohjola* ir Suomijos, Vokietijos, Austrijos bei Norvegijos vyriausybės tvirtina, kad Bendrijos teisė nenustato jokių ribų pagal nacionalinę civilinės

atsakomybės teisę vertinant, kiek keleivis pats prisidėjo prie jo patirtos žalos atsiradimo.

26 Šis argumentas nėra priimtinas.

27 Savo kompetenciją valstybės narės turi įgyvendinti atsižvelgdamos į Bendrijos teisę, ypač į Pirmosios direktyvos 3 straipsnio 1 dalį, Antrosios direktyvos 2 straipsnio 1 dalį ir Trečiosios direktyvos 1 straipsnį, kurių tikslas yra garantuoti, kad dėl privalomojo motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo visi transporto priemonės sukeltame įvykyje nukentėję keleiviai gautų savo patirtos žalos atlyginimą.

28 Taigi nacionalinės teisės aktų nuostatos, reglamentuojančios transporto priemonių eisimo įvykiuose patirtos žalos atlyginimą, negali panaikinti savo naudingumo.

29 Taip atsitiktų, jeigu nacionalinės teisės aktas, kuriame nurodomi bendri ir abstraktūs kriterijai, vien tik dėl keleivio prisidėjimo prie žalos atsiradimo atimtų iš jo teisę į

žalos atlyginimą iš privalomojo motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo arba tokią teisę neproporcingai apribotų.

- 30 Nukentėjusiajam mokamas jo patirtos žalos dydis gali būti sumažinamas tik esant išimtinėms aplinkybėms ir vertinant kiekvieną konkretų atvejį atskirai.
- 31 Vertinant šių aplinkybių egzistavimą ir proporcingą žalos atlyginimo sumažinimą, kurį pagal savo kompetenciją atlieka nacionalinis teismas, ta aplinkybė, kad keleivis yra transporto priemonės, kurios vairuotojas sukėlė eismo įvykį, savininkas, neturi reikšmės.
- 32 Iš tiesų Trečiosios direktyvos 1 straipsnis, kuriame nustatoma, kad transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu draudžiama atsakomybė už visiems keleiviams, išskyrus vairuotoją, padarytą žalą asmeniui, atskiria tik vairuotojo ir kitų keleivių padėtį.
- 33 Kita vertus, iš šio sprendimo 18–20 punktuose minėto apsaugos tikslo išplaukia, kad teisinė transporto priemonės savininko, kuris eismo įvykio metu jos nevairavo, o važiavo kaip keleivis, padėtis yra tokia pati kaip ir kitų eismo įvykyje nukentėjusių keleivių.

34 Tokį aiškinimą patvirtina Bendrijos teisės vystymasis. Antrosios direktyvos septinta konstatuojamoji dalis skelbia, kad nukentėjusiųjų asmenų interesų labai tam tikras išimtis numatantys straipsniai turėtų būti taikomi tiktai draudiko ir už įvykį atsakingo asmens santykiams. Kaip nurodoma tos pačios direktyvos devintoje konstatuojamojoje dalyje, siekiant nustatyti tokią pačią apsaugą kaip ir kitų nukentėjusiųjų atžvilgiu, šios direktyvos 3 straipsnyje žalos asmeniui draudimo taikymo sritis išplečiama, kad apimtų žalą, padarytą draudėjo, vairuotojo ar bet kurio kito atsakingo asmens šeimos nariams. Trečiosios direktyvos 1 straipsnis dar labiau išplėtė teisę į žalos atlyginimą turinčių asmenų grupę, numatydamas, kad žala asmeniui atlyginama visiems keleiviams, išskyrus vairuotoją. Todėl transporto priemonės savininkas, važiuodamas ja kaip keleivis, nepraranda teisės gauti žalos atlyginimą.

35 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti taip, kad tokiais aplinkybėmis kaip pagrindinėje byloje Antrosios direktyvos 2 straipsnio 1 dalis ir Trečiosios direktyvos 1 straipsnis draudžia nacionalinės teisės normas, leidžiančias atsakyti išmokėti ar neproporcingai sumažinti privalomojo civilinės atsakomybės draudimo įmonės mokėtiną žalos atlyginimą, tai grindžiant keleivio prisidėjimu prie jo patirtos žalos atsiradimo. Aplinkybė, kad šis keleivis yra transporto priemonės, kurios vairuotojas sukėlė eismo įvykį, savininkas, nėra svarbi.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

36 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

Tokiomis aplinkybėmis kaip pagrindinėje byloje 1983 m. gruodžio 30 d. Antrosios Tarybos direktyvos 84/5/EEB dėl valstybių narių teisės aktų, susijusių su motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, suderinimo 2 straipsnio 1 dalis ir 1990 m. gegužės 14 d. Trečiosios Tarybos direktyvos 90/232/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, suderinimo 1 straipsnis draudžia nacionalinės teisės normas, leidžiančias atsisakyti išmokėti ar neproporcingai sumažinti privalomojo civilinės atsakomybės draudimo įmonės mokėtiną žalos atlyginimą, tai grindžiant keleivio prisidėjimu prie jo patirtos žalos atsiradimo. Aplinkybė, kad šis keleivis yra transporto priemonės, kurios vairuotojas sukėlė eismo įvykį, savininkas, nėra svarbi.

Parašai.